

A bronze statue of a man in a suit, holding a briefcase and an umbrella, stands on a building facade. The man is depicted in a realistic style, wearing a dark suit, a light shirt, and a tie. He holds a dark umbrella over his head with his right hand and a briefcase in his left. The statue is mounted on a ledge of a multi-story building with classical architectural features, including windows with decorative moldings and a balcony with a railing. The building's facade is light-colored, and the sky is overcast.

Pan Šimral přichází

Luboš
Pavel

Luboš Pavel

Pan Šimral přichází

Creatio
Praha 2015

Věnováno tátovi

Copyright © Luboš Pavel, 2015
Illustrations Copyright © Aneta Pavlová
www.lubospavel.cz

ISBN 978-80-904120-3-3

JAK PAN ŠIMRAL NEPOSPÍCHAL

To vám žil v Praze na Starém Městě pán, který se jmenoval Šimral. Žil sám, ženu neměl, děti neměl, měl rád klid. Byl to už starý muž, který nosil černý klobouk, sako a motýlka pod límečkem košile. Dále měl samozřejmě kalhoty a ponožky a k nim naleštěné boty. Takže vlastně vypadal jako mnoho jiných mužů, jen trochu vyšlý z módy.

Tělesným založením byl pan Šimral spíše menší, vepředu s břichem. Jinak ale souměrné postavy, chodil vzpřímeně jako štafle. Pěkný, sympatický, od pohledu zvenčí. Oči měl zelené, někdy šedé nebo žluté. To záleželo na tom, jak se zrovna cítil a jaké bylo venku počasí. Vlasy si udržoval krátké a jednobarevné, pěšinku na pravé straně pěkně podle dopravních předpisů. Svaly pan Šimral neměl, neboť neposiloval a ani jinak svoje tělo netrénoval a netýral, a jeho tělo mu za to bylo vděčné. Někdy si říkal, že svoje tělo vlastně ani moc nepotřebuje, a odkládal ho do křesla, kde poslušně vydrželo sedět třeba i celé odpoledne.

Pracoval v Akademii věd na Národní ulici. Staral se tam v suterénu o krmení laboratorních zvířat a jejich psychohygienu, což nebylo nic jiného, než že jim vyráběl různé žebříky, běhací bubny, překážky a domečky. Jednou zapojil svoji kreativitu a pořídil jim hrací skříňku s melodií Mozartovy ukolébavky, kterou ale po týdně odstranil, protože ho rozčilovalo neustálé vyhrávání. Také měl na starosti kartotéku a každý pátek kontroloval, zda jsou všechny karty seřazené podle abecedy, aby to měli páni dok-

toři na pondělek připravené. Práci měl rád, ale konec pracovní doby také a přesně v 15:00 stál připravený ve dveřích k odchodu domů. Stál tam a čekal až do 15:30 a pak rázně vykročil ze dveří.

Tenhle pan Šimral měl jednu zvláštní vlastnost. Vždy o všem velmi důkladně a hloubavě přemýšlel. Možná právě proto také pracoval v Akademii věd. Než kupříkladu vyrazil do práce, důkladně promyslel, kudy má jít. Prohlédl si mapu, odhadl, kolik mu bude cesta trvat času a vyrazil s dostatečnou rezervou. Zkontroloval, jestli má peněženku, klíče a brýle, občanský průkaz a průkaz Akademie věd. Zatelefonoval na informace, aby zjistil předpověď počasí. Do aktovky si zabalil náhradní ponožky a trenýrky.

U stánku s novinami vedle Akademie věd si zakoupil čerstvý tisk a pak se nadechl, aby dokázal odtlačit velké dveře do budovy akademie. Vešel dovnitř do příšeří a zatuchliny chodby. Započala mu pracovní doba. Pan Šimral zvolna, už v pracovní době, došel na svoje pracoviště. Tam si otevřel noviny, a dokud byly ještě čerstvé, v klidu je pročítal. Jednoho dne ale na jeho pracovním stole ležela obálka. Zprvu si ji nevšiml, protože ji překryl novinami. Když ale dočetl na poslední stránku, všiml si bílé obálky bez adresy a bez známky. Stálo na ní jen tiskacím písmem jeho jméno: ŠIMRAL.

Dlouho přemýšlel, co to může být za obálku, vždyť žádný dopis nečekal. Nervózně přecházel kolem stolu a občas na ni vrhl pátravý pohled. Bílá obálka ležela na stole s tichou nevinností. Když ani po dvou hodinách nebyl schopen přijít na to, od koho může být, vrhl se ke stolu, s lačnou dychtivostí vzal skalpel na preparaci zvířat a obálku rozřízl. Uvnitř stálo oznámení, že pan Šimral po celoživotním docházení do práce dospěl do důchodového věku, a je mu tudíž tímto za jeho práci poděkováno a pra-

covní poměr s ním ukončen. Zítra už nemusí do Akademie věd chodit. S pozdravem doc. RNDr. Ivan Jakoubský, DrSc., ředitel AV ČR.

Pan Šimral si chtěl sednout, protože se mu podlamovala z té zprávy kolena, pak si ale uvědomil, že už sedí. Vstal tedy, aby mohl znovu usednout. Udělalo se mu trochu lépe. Výborně, uvědomil si pan Šimral, rozptýlím své chmurné myšlenky trochou pohybu. Vstal a usedl ještě asi osmkrát, než se ozval zvoneček, kterým potkani dávaly najevo, že mají hlad.

Nasypal jim do misky zrní, do druhé dal vodu a hledě na ně stále zamyšleněji, říkal si: „Kdo se o vás teď postará, drobátka moje. Kdo vám dá najíst a napít, kdo vám přichystá postýlku, kdo vás uchlácholí, až vám bude úzko? Kdo vám bude předčítat ze Světové encyklopedie, aby se vám dostalo také trochu toho vzdělání? Kdo vám bude ťukat na okénko terária, abyste měli sdostatek kognitivních podnětů, kdo se vás bude ptát, jak vám je, a kdo mi zase neodpoví? Je mi to všechno tak líto,“ vzdychl si pan Šimral.

Bylo už po třetí hodině odpolední a pan Šimral stále ještě nestál ve dveřích připravený k odchodu. Věci si balil pomalu a pokukoval po potkanech v teráriu. Víte co, holátka moje? Já to tak nenechám. Vezmu si vás všechny domů a tam se o vás postarám. Pan Šimral se oblékl, vzal si svoje věci a nakonec otevřel aktovku a opatrně do ní vložil všechny čtyři potkany, co je tady choval pro pány doktory biologie. Aktovku zavřel, jemně ji pohladil, naposledy se rozhlédl po svém pracovišti a pak bez jediné ukáplé slzy vyšel ven.

JAK PAN ŠIMRAL VZPOMÍNAL

To bylo jedno úterní dopoledne, když paní Lopatková umývala schody. Pan Šimral po mokrých schodech prošel ven, když si šel do trafiky koupit noviny, a pak po nich v zablácených botách přešel nazpátek, když se vracel. Paní Lopatkovou mohli omývat. Praštila hadrem na podlahu a neudržela se: „To musíte neustále courat sem a tam, pane Šimrale?“

Pana Šimrala ta otázka zaujala. Zastavil se a vážně o ní přemýšlel. „Nu, paní Lopatková, jak to probírám ze všech stran, nedokážu přijít na způsob, jak si koupit noviny, aniž bych se musel cournout ven a zase nazpátek. Ledaže bych vyšel ven a zdržel se tam dostatečně dlouho, takže by pak můj příchod byl spíše návrat po dlouhé době odněkud, a ne courání, ale zase nevím, za jak dlouho by to muselo být, a také nevím, kam bych šel. Kdyby bylo léto a pěkné počasí, snad bych mohl zajít do parku a pročítat tam noviny, ale teď je zima a venku je pěkná plískanice, takže o procházce do parku nemůže být ani řeč, jelikož já mám ledviny, víte, paní Lopatková, a ty by mi mohly nastydnout. Také bych snad mohl zajít do Akademie věd podívat se na své kolegy, jenomže nevím, jak rádi mě uvidí, když jsem jim při svém odchodu do důchodu odnesl jejich laboratorní zvířátka. Snad bych mohl...“

„Ale pane Šimrale,“ zvolala paní Lopatková, „vy jste mě vzal vážně? To mě opravdu mrzí. Vždyť vy jste tak milý a slušný pán. Poslechněte, nechcete zajít ke mně na kávičku? Vy umíte

tak krásně vyprávět. S vámi se člověk nenudí. Trochu si popovídáme. Vždyť bydlíme v jednom domě vedle sebe a nic o sobě nevíme.“

Nebyla to tak docela pravda, protože paní Lopatková se do domu přistěhovala před dvanácti lety a za tu dobu se potkali na chodbě osm tisíc stotřicetkrát, už stoosmačtyřicetkrát vynadala panu Šimralovi, šestapadesátkrát ho pozvala na návštěvu, což šestapadesátkrát odmítl, vždy s výmluvou, že spěchá do práce. Tuto výmluvu teď neměl.

„Ale, no tak snad bych mohl...“ zaváhal pan Šimral. Vešli do bytu paní Lopatkové a sousedka hned dala vařit vodu na kávu a na stůl donesla i kousek bábovky, který už týden schovávala pro syna, jenže syn nešel a nešel.

„Vemte si a povězte mi něco o sobě,“ vybědla ho paní Lopatková.

A tak pan Šimral začal vyprávět svůj životní příběh.

„Narodil jsem se v roce 1939 v Roudnici nad Labem. Moje maminka byla krejčová a můj tatínek jezdil nákladní lodí po Labi. Když mi bylo sedm let, tatínek vyjel lodí do Hamburku a už se nevrátil. Vyrůstal jsem tedy sám s maminkou a několika sourozenci. Byl jsem nejmladší, a proto mi ani nepřišlo, že doma není otec, protože se o všechno postarali bratři a sestry. Pak jsem vyrostl, jak už se to člověku přiházívá, vyrostl jsem a vyučil se číšníkem. Když mi bylo dvaadvacet let, chodil jsem s jednou dívkou. Bohužel jsem ji prohrál v kartách, neboť mojí zálibou bylo po směně sedávat s partičkou a věnovat se karbanu. Byla to škoda, protože jsme se měli brát. Jednoho dne se ale na mne usmálo štěstí a já donesl domů slušný obnos peněz. Moje další dívka byla ráda, tak ráda, že sama určila, kam peníze doma schováme, aby byly v bezpečí. Když jsem o několik dní později přišel domů, zjis-

til jsem, že se odstěhovala. Zřejmě potřebovala nějakou hotovost na cestu, a tak vybrala i naši skrýš. Po nějaké době jsem přestal s kartami, ale zase jsem začal pít, protože číšník, že ano, ten má k alkoholu blízko, řekl bych, že nejbliž ze všech lidí. Několik žen ode mne kvůli tomu uteklo, ale jedna zůstala, jelikož si umínila, že mě toho pití odnaučí. Šla na to od lesa. Řekla si, že bude pít se mnou, abych toho vypil o to míň. Jenomže to odnesla její játra a chuděra umřela na cirhózu. Další ženu svého života jsem měl rád, moc rád, ale byla tak hádavá, pomlouvačná a nesnášenlivá, že mě nezbylo v rámci zachování duševního zdraví nic jiného, než utéci. Utekl jsem do Prahy a tady jsem se zařekl, že už se ženami nechci mít nic společného. Vzal jsem místo v Akademii věd a zůstal tam dvacet roků věrný jen myším, krysám a potkanům.“

„Ale nepovídejte,“ zvolala paní Lopatková, „takové osudy jste si prožil. Ale copak je to za důvody zanevřít na všechny ženský? Však nejsou všechny stejny. Podívejte se kupříkladu na mě. Nepiju, příležitostný karban toleruju, jsem mírná jako holoubátko a zdravá jako cukrová řepa. A i vy jste se hodně změnil. Zmoudřel jste a víte už svý. No, nemám pravdu?“

„Máte pravdu,“ pokývl pan Šimral, „a pročpak vy jste zůstala sama, paní Lopatková?“

„Ale to to letí, to to letí, už bude hnedle dvanáct hodin. Mám ještě fůru schodů před sebou. No, o sobě vám povykládám snad až jindy. Zase se zastavte, pane Šimrale. Vždyť vy jste takovej hodnej a milej pán. A tak málo toho o sobě víme, přestože jsme sousedi.“

„Děkuji za kávu i bábovku, paní Lopatková,“ zvedl se pan Šimral. Nasadil si klobouk a odkráčel z bytu na chodbu a pak do druhého patra k sobě domů. Nechal po sobě jen řadu černých šlápot začínajících v kuchyni paní Lopatkové.